



Угода щодо попередження булінгу



2017-2018 навчальний рік

Булінг (bullying, від англ. bully — хуліган, забіяка, задирака, грубіян, насильник) визначається як утиск, дискримінація, цькування. Цей термін означає тривалий процес свідомого жорстокого ставлення (фізичного і психічного) з боку дитини або групи до іншої дитини або інших дітей.

Мотивацією до булінгу стають заздрість, помста, відчуття неприязні, прагнення відновити справедливість; боротьба за владу; потреба підпорядкування лідерові, нейтралізації суперника, самоствердження тощо аж до задоволення садистських потреб окремих осіб.

Шкільний булінг — це явище системне й комплексне. Тому, окрім лікарів, психіатрів, психологів (які займаються зазвичай уже з тими, хто піддався цькуванню та знущанням з боку своїх однолітків і однокласників), до вивчення й профілактики цього явища повинні, безперечно, долучатись учителі, соціальні педагоги, шкільні психологи.

Булінг – загроза ефективному навчанню.

Відчуття впевненості та безпеки учня є необхідною умовою ефективного навчання. Уроки в школі можуть бути творчими і цікавими, але якщо учень потерпає від залякувань у школі, він може цього просто не помічати.

Загальні положення

1. Положення Угоди відповідають загальновизнаним принципам та нормам міжнародного права, [Загальній декларації прав людини](#), Закону України «Про освіту», Європейській Конвенції про захист прав людини і основних свобод, Міжнародному пакту про економічні, соціальні і культурні права, Міжнародну пакту про громадянські і політичні права, Віденській декларації і Програмі дій, прийнятими Всесвітньою конференцією з прав людини в червні 1993 року, [Конвенції ООН про права дитини](#), іншим міжнародним договорам, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, [Конституції України](#), Закону України "Про безоплатну правову допомогу", Указу Президента України від 14.11.2017 року № 361/2017 «Про оголошення в Україні 2018 року – Роком реалізації загальнонаціонального правопросвітницького проекту «Я МАЮ ПРАВО!» іншими нормативно-правовими актами, спрямованими на реалізацію та захист конституційних прав і свобод людини і громадянина,
2. Угода спрямована на встановлення норм поведінки учнів, їх батьків (законних представників) та вчителів загальноосвітніх закладів, які виключають:
 - Припинення людської гідності;
 - Позбавлення його загальнолюдських прав;
 - Застосування психологічного та фізичного насилля.

3. Дія Угоди розповсюджується на час учбових занять, перерв, позаурочних та позашкільних заходів, які проводяться шкільним закладом, а також поза його межами.

Мета Угоди

1. Створення в загальноосвітніх закладах психологічного мікроклімату, заснованого на повазі до особистої гідності людини, який сприяє психологічному комфорту, що унеможливорює прояви булінгу.

Предмет угоди

1. Дана Угода визнає булінг - як агресивну, негативну поведінку, що відхиляється від соціальної норми та здійснюється умисно.
2. Прояви булінгу:
 - Фізична, словесна, психологічна образа та приниження, висміювання, які повторюються, в тому числі: побої, стусани, образливі клички, обзивання, недобррозичливі інтонації, двозначності з приводу зовнішності, успішності статевої орієнтації, національності, віросповідання, здоров'я, особливостей голосу і мови, підбурювання на асоціальні вчинки; анонімні телефонні дзвінки, поширення чуток, пліток; організація змов, байкотів; використання лихослів'я, Кібербулінгу (образы в соціальних мережах (відео, фото), образливі SMS; виключення із соціальних груп; образливі записки, написи, малюнки, підписи під малюнками в підручниках, книгах; двозначні малюнки, графіті; вимагання; заволодіння особистими речами, документами або їх пошкодження, використання особистого майна без дозволу господаря; ізоляція людини (в закритому, темному приміщенні); толерантної поведінки в гендерних стосунках; порушення інтимної зони людини (наближення до неї ближче ніж на 35 см) з дітьми старше 10 років та і

Права та обов'язки сторін

1. Всі учасники угоди та члени шкільної спільноти в межах своєї компетенції повинні сприяти попередженню булінгу.
2. Відповідальність за створення сприятливої атмосфери і безпечних умов для учнів покладається на працівників загальноосвітніх закладів та їх батьків.

ШКОЛА:

- приймає повідомленням учнів, батьків про БУЛІНГ у будь-яких його формах;
- вимагає від учителів та інших працівників закладу освіти уважного ставлення до таких повідомлень; суворої фіксації подібних неприємних пригод та, за необхідності, залучення до них уваги психолога;
- вчителі мають протистояти спробам вчинення залякування дітей в своїх класах і натомість сприяти розвитку емпатії – здатності бачити світ з позиції іншої людини;
- роз'яснює учням, батькам і персоналу заходи, необхідні для запобігання і ліквідації БУЛІНГУ;

- залучає всіх працівників шкільного закладу до реалізації положень даної Угоди;
- доводить до відома учнів та їх батьків положення даної Угоди;
- розробляє стратегії (програми) запобігання БУЛІНГУ і реалізовує їх.

БАТЬКИ:

- беруть участь в реалізації положень даної Угоди, здійснюють корекцію поведінки членів сім'ї, які допускають прояви БУЛІНГУ;
- інформують класного керівника, соціального педагога, педагога – психолога, адміністрацію шкільного закладу про прояви булінгу учасниками освітніх відносин, в тому числі у відносинах між дітьми, а також між дітьми та дорослими.

Обов'язок щодо ознайомлення учнів та їх батьків (законних представників) із Статутом школи, Правилами внутрішнього розпорядку для учнів, даною Угодою полягає на класного керівника.

ВСІ УЧАСНИКИ ОСВІТНІХ ВІДНОСИН БЕРУТЬ НА СЕБЕ ОBOB'ЯЗOK:

- своєчасно повідомляти один одного про всі відомі випадки порушення прав і свобод громадян на території шкільного закладу;
- здійснювати взаємний обмін інформацією, аналітичним і довідковими матеріалами на тему шкільного булінгу та з питань прав і свобод громадян, форм і методів їх захисту;
- проводити спільні заходи, організовувати науково-практичні конференції і семінари з метою удосконалення механізмів правозахисної діяльності та методів протидії булінгу на місцевому, регіональному і національному рівнях;
- періодично проводити відкриті покази відеороликів, які розміщені на порталах <http://humra.org.ua> та <http://ukrcwm.com/media/animatsiya-z-hlybokym-zmistom-yaka-navchyt-ditej-tolerantnosti/> – анімаційні серіали про права людини та колекція аматорських мультфільмів з глибоким змістом, які навчать дітей толерантності, створених дітьми і підлітками за участю професійних художників-аніматорів;
- обмінюватися інформацією і координувати свої позиції під час проведення конференцій, семінарів, круглих столів, інших заходів;
- залучати фахівців системи БПД, поліції, юстиції, психологів до проведення заходів, відкритих уроків, лекцій, семінарів, круглих столів тощо.

Інші умови

Особа, яка постраждала від БУЛІНГУ може звернутися до:

- центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги та бюро правової допомоги;
- управлінь та відділів у справах дітей, сім'ї та молоді обласних та районних державних адміністрацій;
- правоохоронних органів;
- центрів соціальних служб для дітей, сім'ї та молоді;
- центрів соціально-психологічної допомоги;
- неурядових організацій;

- за телефонами довіри та «гарячих ліній»;
- лікарні.

Прикінцеві положення

Угода набирає чинності з моменту підписання та діє протягом усього навчального року.

На початку кожного навчального року класний керівник організовує тематичну класну годину та батьківські збори, підсумком яких є підписання даної Угоди щодо попередження булінгу.

Учень _____ Вчитель _____ Батьки _____

Дана Угода розроблена Голопристанським місцевим центром з надання БВПД та відділом «Чаплинське бюро правової допомоги» Каховського місцевого центру з надання БВПД в координації з Регіональним центром з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Херсонській області.

Голопристанський місцевий центр з надання БВПД та відділ «Чаплинське бюро правової допомоги» Каховського місцевого центру з надання БВПД виступають партнерами загальноосвітніх закладів, розташованих на території їх юрисдикції.